OBSAH

Úvod 1

ČÁST 1

ÚKOLY A METODY VOJENSKOGEOGRAFICKÉHO HODNOCENÍ VÁLČIŠŤ

Kapitola 1. Objekt a metody zkoumání vojenské geografie 5

1. Místo vojenské geografie v systému vojenských a geografických věd 5
   a) Definice předmětu vojenská geografie 5
   b) Vojenská geografie jako vojenskovědní disciplína 5
   c) Vojenská geografie jako geografická disciplína 6
2. Objekt zkoumání vojenské geografie 6
   a) Charakteristika jednotlivých geosfér a věd, které je zkoumají 6
   b) Krajinná sféra jako předmět studia vojenské geografie 9
   c) Vojenskogeografická aplikace prostorové a funkční diferenciace krajinné sféry 10
3. Úkoly vojenské geografie a metody jejího zkoumání 12
   a) Úkoly vojenské geografie 12
   b) Vojenská geografie jako součást geografického zabezpečení AČR 12
   c) Metody vojenskogeografického zkoumání 12

Kapitola 2. Vojenskogeografická charakteristika válčiště 16

1. Vymezení pojmu válčiště 16
2. Faktory, které ovlivňují vymezení soudobých válčišť 16
   a) Vojenskopolitické faktory 16
   b) Strategické faktory 16
   c) Vojenskoekonomické faktory 17
   d) Geografické faktory 17
3. Charakteristika válčiště 18
   Klasifikace válčišť 18
4. Strategické a operační prostory a směry na válčišti 19

ČÁST 2

VOJENSKOGEOGRAFICKÉ HODNOCENÍ FYZICKOGEOGRAFICKÉ SFÉRY

Kapitola 3. Geologické a půdní poměry 23

1. Geologické poměry 23
   a) Druhy a vlastnosti hornin 24
   b) Zvětrávání hornin 27
2. Půdní poměry 28
   Typy a druhy půd 28
3. Vojenskogeografická charakteristika půdních poměrů 30

Kapitola 4. Reliéf terénu 34

1. Vojenský význam reliéfu terénu 34
2. Charakteristika typů a tvarů reliéfu vzniklých působením vnitřních sil....34
3. Tvářnost a členitost reliéfu modelovaného působením vnějších sil....44
   a) Modelace svahů působením tíže....44
   b) Geomorfologická činnost vody....47
   c) Geomorfologická činnost ledovců....57
   d) Geomorfologická činnost větru....63
   e) Geomorfologická činnost moří....66
4. Klasifikace typů reliéfu....67
   a) Morfogenetická charakteristika typů reliéfu....67
   b) Morfometrická charakteristika typů reliéfu....74
5. Přehled hledisek sledovaných při vojenskogeografickém hodnocení reliéfu terénu....75

Kapitola 5. Vodstvo 76

1. Všeobecná charakteristika....76
2. Podpovrchová voda a vodní zdroje....76
3. Vodní toky a kanály....80
   a) Řeky a kanály jako operační překážky....80
   b) Vodní režim a průtok....82
   c) Vojenskogeografické hodnocení říčních soustav a typů říčních sítí....85
4. Operačně-taktický význam jezer a jiných vodních ploch....86
5. Oceány a moře....88
   a) Všeobecná charakteristika oceánů a moří....88
   b) Mořské proudy a jejich vliv na klimatické podmínky kontinentů....89
   c) Typy pobřeží a jejich operační význam....91
6. Přehled hledisek sledovaných při vojenskogeografickém hodnocení vodstva....94

Kapitola 6. Porosty 95

1. Životní podmínky rostlinstva, které hodnotí vojenská geografie....95
2. Vegetační pásma na Zemi....96
   Kritéria vojenskogeografického hodnocení porostů....100
3. Přehled hledisek, která se sledují při vojenskogeografickém hodnocení porostů....102

Kapitola 7. Klimatické podmínky 103

1. Základní charakteristiky....103
2. Teplota ovzduší....104
3. Dynamika ovzduší a vítr....108
   a) Atmosférický tlak a jeho změny....108
   b) Všeobecná cirkulace atmosféry....108
4. Srážky....111
5. Klimatické typy....113
6. Přehled hledisek, která se sledují při hodnocení klimatických podmínek....114

ČÁST 3

VOJENSKOGEOGRAFICKÉ HODNOCENÍ SOCIOEKONOMICKÉ SFÉRY

Kapitola 8. Komunikační poměry a doprava 117

1. Vojenskogeografická charakteristika dopravy 117
2. Silniční doprava 119
3. Železniční doprava 121
4. Vodní doprava 123
   a) Námořní doprava 123
   b) Vnitrozemská vodní doprava 124
5. Potrubní doprava 125
6. Civilní letecká doprava 126
7. Místní způsoby dopravy 127

Kapitola 9. Vojenskogeografická charakteristika obyvatelstva a sídel 128

1. Základní charakteristiky obyvatelstva, které sleduje vojenská geografie 128
2. Počet obyvatel a hustota zalidnění 128
3. Struktura obyvatelstva podle pohlaví a věku 129
4. Pohyb obyvatelstva 131
   a) Přirozený pohyb 131
   b) Mechanický pohyb 132
5. Sociální struktura obyvatelstva 133
6. Národnostní struktura a jazykové poměry 134
7. Náboženské poměry 135
8. Vzdělanost a kulturní vyspělost obyvatelstva 135
9. Zvláštnosti způsobu života 136
10. Státní zřízení, rozložení politických sil a smýšlení obyvatelstva 136
11. Vojenskogeografické hodnocení sídel 137

Kapitola 10. Vojenskoekonomické poměry 140

1. Úkoly vojenské geografie při hodnocení ekonomických poměrů 140
2. Paliva, rudné a nerudné suroviny 141
   a) Vojenský význam surovin 141
   b) Paliva a ostatní primární zdroje energie 142
   c) Rudné a nerudné suroviny 144
3. Průmyslová výroba 144
   a) Regionalizace průmyslové výroby 144
   b) Odvětvová struktura průmyslu 146
   c) Zbrojní výroba 147
4. Vojenskogeografické charakteristiky zemědělství 148
   a) Využití půdy 148
   b) Zemědělská výroba 149
5. Ekonomický a vojenskoekonomický potenciál 151

a) Ekonomický a ekonomickogeografický potenciál 151
b) Vojenskoekonomický potenciál 152
6. Logistické a zdravotnické zabezpečení vojsk 152
a) Logistické zabezpečení 152
b) Zdravotnické zabezpečení 153

Kapitola 11. Vojenskogeografická charakteristika operační přípravy území 154

1. Cíl a obsah operační přípravy území 154
2. Prvky operační přípravy, které sleduje vojenská geografie 155
a) Podíl vojenské geografie na hodnocení operační přípravy území 155
b) Stálé odpalovací základny raket a řízených střel 155
c) Letištní síť 155
d) Vojenské námořní základny 156
e) Systém protivzdušné obrany 156
f) Připravené ochranné objekty, velitelská stanoviště a zátarasy 157
g) Hlavní zásobovací základny 158
h) Spojovací síť 158
i) Vojenské výcvikové prostory 159